

ECRI

European Commission against Racism and Intolerance
Commission européenne contre le racisme et l'intolérance
Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței

CRI (2004) 37

RECOMANDAREA DE POLITICĂ GENERALĂ NR. 9 A ECRI

PRIVIND LUPTA ÎMPOTRIVA ANTISEMITISMULUI

Adoptată în 25 iunie 2004

Strasbourg, 25 iunie 2004

Publicație a
Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI)
Consiliul Europei – 2004
Strasbourg

CONSILIUL EUROPEI

Consiliul Europei este o organizație politică ce a fost creată la 5 mai 1949 de către zece state europene cu scopul de a realiza o uniune cât mai strânsă între membrii săi. El are astăzi 46 de state membre¹.

Principalele obiective ale Organizației sunt: promovarea democrației, a drepturilor omului și a statului de drept, cât și de a căuta soluții comune la problemele politice, sociale, culturale și juridice ale statelor sale membre. Începând cu 1989, el a integrat majoritatea țărilor din Europa Centrală și Orientală și le-a susținut eforturile de aplicare și consolidare a reformelor lor politice, legislative și administrative.

Sediul permanent al Consiliului Europei este în Strasbourg (Franța). Statutul organizației prevede două organisme constitutive: Comitetul Miniștrilor și Adunarea Parlamentară. Congresul Autorităților Locale și Regionale al Europei reprezintă colectivitățile teritoriale din statele membre.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului reprezintă instanța judiciară competentă care judecă plângerile făcute de particulari, asociații sau alte state împotriva unui stat ca urmare a încălcării Convenției Europene a Drepturilor Omului.

---

¹ Albania, Andora, Armenia, Austria, Azerbaidjan, Belgia, Bosnia și Herțegovina, Bulgaria, Croația, Cipru, Danemarca, Estonia, Elveția, Finlanda, Franța, Federația Rusă, Fosta Republică Iugoslavă a Macedoniei, Georgia, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Islanda, Letonia, Liechtenstein, Lituania, Luxemburg, Malta, Marea Britanie, Moldova, Norvegia, Olanda, Polonia, Portugalia, România, Republica Cehă, Republica Slovacia, San Marino, Serbia și Muntenegru, Slovenia, Spania, Suedia, Turcia, Ucraina, Ungaria.

Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței

Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI) este o instanță de monitorizare care a fost înființată de prima Întâlnire la nivel înalt a șefilor de stat și de guvern ai statelor membre ale Consiliului Europei. Decizia de creare a ECRI este inclusă în Declarația de la Viena, adoptată la 9 octombrie 1993 la prima Întâlnire a șefilor de stat și de guvern. Conferința europeană împotriva rasismului, care a avut loc la Strasbourg în octombrie 2000, a solicitat consolidarea acțiunilor ECRI. La 13 iunie 2002, Comitetul Miniștrilor a adoptat un nou statut pentru ECRI consolidând rolul său de instanță independentă de monitorizare în domeniul drepturilor omului, specializată în problematica rasismului și a discriminării rasiale.

Membrii ECRI acționează individual și sunt independenți. Misiunea ECRI este de a combate rasismul, xenofobia, antisemitismul și intoleranța la nivelul întregii Europe și din punctul de vedere al protecției drepturilor omului. Activitatea ECRI acoperă toate măsurile necesare pentru lupta împotriva violenței, discriminării și prejudecăților cu care se confruntă persoanele sau grupurile de persoane, mai ales pe motiv de: rasă, culoare, limbă, religie, naționalitate, origine națională sau etnică.

Programul de activități al ECRI este alcătuit din trei segmente: abordarea țară cu țară, acțiunile pe teme generale și relațiile cu societatea civilă.

Pentru informații suplimentare despre ECRI și activitățile sale, vă invităm să contactați:

*Secretariatul Comisiei europene împotriva rasismului și intoleranței/
Secretariat of the European Commission against Racism and Intolerance
Consiliul Europei/Council of Europe
F-67075 Strasbourg Cedex
Tel.: +33 (0)3 88 41 29 64
Fax.: +33 (0)3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int
<http://www.coe.int/ecri>*

Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI):

Având în vedere articolul 14 al Convenției europene a drepturilor omului;

Având în vedere Protocolul nr. 12 la Convenția europeană a drepturilor omului care conține o clauză generală de interzicere a discriminării;

Având în vedere jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului și amintind că aceasta a apreciat contestarea existenței crimelor împotriva umanității comise în timpul regimurilor național-socialiste ca pe cea mai gravă formă de defăimare rasială și incitare la ură împotriva evreilor iar justificarea politicii pro-naziste nu poate beneficia de protecția prevăzută la art. 10 al Convenției europene a drepturilor omului;

Având în vedere Protocolul adițional al Convenției privind criminalitatea electronică referitor la incriminarea actelor de natură rasistă și xenofobă comise prin intermediul sistemelor informatice;

Reamintind Recomandarea de politică generală nr. 1 a ECRI privind lupta împotriva rasismului, xenofobiei, antisemitismului și intoleranței cât și Recomandarea de politică generală nr. 2 privind organele specializate în lupta împotriva rasismului, xenofobiei, antisemitismului și intoleranței la nivel național;

Reamintind, de asemenea, Recomandarea de politică generală nr. 7 a ECRI privind legislația națională de luptă împotriva rasismului și a discriminării rasiale care conține elemente cheie ale măsurilor juridice adecvate unei lupte eficiente împotriva rasismului și discriminării rasiale;

Ținând cont de Declarația de Intenție privind "Antisemitismul în Europa astăzi" adoptată în 27 martie 2000 de către participanții la "Consultarea privind Antisemitismul în Europa Astăzi" reuniți la Strasbourg de către Secretarul General al Consiliului Europei;

Amintind Recomandarea (2001)15 a Comitetului Miniștrilor către statele membre privind predarea istoriei în Europa secolului XXI, aprobată de miniștrii educației cu ocazia seminarului ministerial care a avut loc la Strasbourg în octombrie 2002;

Amintind principiile conținute de Carta partidelor politice europene pentru o societate non-rasistă;

Luând notă de concluziile Conferinței OSCE privind antisemitismul, care a avut loc la Viena în 19-20 iunie 2003 și la Berlin în 28-29 aprilie 2004;

Amintind activitățile Uniunii Europene de luptă împotriva rasismului și discriminării și luând notă de concluziile seminarului "Europa împotriva

antisemitismului și pentru o uniune în diversitate”, organizat la Bruxelles în 19 februarie 2004;

Amintind că istoria Europei reprezintă o moștenire care ne obligă să ne păstrăm trecutul, rămânând vigilenți și împotrivindu-ne activ oricăror forme de manifestare ale rasismului, xenofobiei, antisemitismului și intoleranței;

Omagiind memoria victimelor persecuției sistematice și a exterminării evreilor din Shoah, cât și a celorlalte victime ale politicilor de persecuție și exterminare rasiste din timpul celui de-al doilea război mondial;

Omagiind victimele evreiești ale masacrelor și persecuțiilor sistematice din timpul regimurilor totalitare de după cel de-al doilea război mondial cât și celelalte victime ale acestor politici;

Subliniind că, în acest sens, Consiliul Europei a fost creat în mod special pentru a apăra și promova valorile comune și juste, în special pentru a proteja și promova drepturile omului, valori pe care Europa a fost reclădită după atrocitățile celui de-al doilea război mondial;

Reamintind că lupta împotriva rasismului, xenofobiei, antisemitismului și intoleranței se află în centrul protecției și promovării drepturilor omului și reprezintă o componentă integrantă;

Profund convingși că lupta împotriva antisemitismului, care solicită măsuri ce țin cont de specificitatea sa, face parte intrinsecă și integrantă din lupta împotriva rasismului;

Subliniind că antisemitismul a persistat pe parcursul secolelor în Europa;

Notând actuala intensificare a antisemitismului în numeroase țări europene și subliniind că această intensificare este, de asemenea, marcată de noi manifestări antisemite;

Constatând că aceste manifestări deseori au urmat îndeaproape evenimentele mondiale contemporane, cum ar fi situația din Orientul Mijlociu;

Subliniind că aceste manifestări nu sunt exclusiv rodul grupurilor marginale sau extremiste, ci sunt fenomene din ce în ce mai răspândite, inclusiv în școli, deseori fiind percepute ca fapte banale;

Constatând că în anumite țări antisemitismul, inclusiv în noile sale forme, continuă să fie încurajat într-o manieră deschisă sau codată, de anumite partide sau lideri politici printre care figurează nu numai partidele extremiste ci și anumite partide tradiționale;

Convinsă că un răspuns adecvat la astfel de fenomene nu poate fi dezvoltat decât prin intermediul eforturilor conjugate ale tuturor actorilor în cauză din societățile Europei, inclusiv ai reprezentanților diferitelor comunități, reprezentanților religioși, organizațiilor societății civile și a altor organisme esențiale;

Subliniind că lupta împotriva antisemitismului trebuie să însemne aplicarea deplină și eficientă a dispozițiilor juridice împotriva rasismului și a discriminării rasiale, împotriva tuturor vinovaților și în beneficiul tuturor victimelor, insistându-se în mod deosebit asupra dispozițiilor împotriva incitării la violență, ură și discriminare rasială;

Convinsă, printre altele, că această luptă trebuie să includă, de asemenea, promovarea dialogului și cooperării între diferitele componente ale societății la nivel local și național, inclusiv dialogul și cooperarea între diferitele comunități culturale, etnice și religioase;

Accentuând puternic rolul educației în promovarea toleranței și respectării drepturilor omului și chiar în lupta împotriva antisemitismului;

Recomandă guvernelor statelor membre:

- să confere o prioritate majoră luptei împotriva antisemitismului și să ia toate măsurile necesare pentru combaterea tuturor manifestărilor sale, indiferent de originea lor;
- să vegheze ca măsurile de luptă împotriva antisemitismului să aibă locul lor bine stabilit printre măsurile de luptă împotriva rasismului;
- să vegheze ca lupta împotriva antisemitismului să fie condusă la toate nivelurile de autoritățile publice (național, regional și local) și să faciliteze participarea unui evantai larg de actori din diferite sectoare ale societății (politic, juridic, economic, social, religios, educativ);
- să adopte o legislație împotriva antisemitismului care să țină cont de sugestiile ECRI din Recomandarea sa de politică generală nr. 7 privind legislația națională de luptă împotriva rasismului și discriminării rasiale;
- să vegheze ca legislația să prevadă ca pentru toate infracțiunile din sfera dreptului penal, motivarea rasistă, inclusiv motivarea antisemită să constituie o circumstanță agravantă;
- să vegheze ca în lupta împotriva rasismului, dreptul penal să țină cont de antisemitism și să penalizeze următoarele acte antisemite care sunt intenționate:

- a. incitarea publică la violență, ură sau discriminare a unei persoane sau a unui grup de persoane pe motiv de origine sau identitate evreiască;
  - b. injuriile sau defăimarea publică a unei persoane sau a unui grup de persoane din cauza originii sau identității evreiești reale sau presupuse;
  - c. amenințările adresate unei persoane sau unui grup de persoane din cauza originii sau identității evreiești reale sau presupuse;
  - d. exprimarea publică, în scop antisemit, a unei ideologii care calomniază sau denigrează un grup de persoane ca urmare a identității sau originii evreiești;
  - e. negarea, trivializarea, justificarea sau apologia publică a Shoah-ului;
  - f. negarea, trivializarea, justificarea sau apologia publică, în scop antisemit a genocidului, a crimelor împotriva umanității sau a crimelor de război comise împotriva persoanelor pe motivul originii lor sau a identității lor evreiești;
  - g. difuzarea sau distribuția publică, producția sau stocarea în scopul difuzării sau distribuirii publice în scop antisemit, a înscrisurilor, imaginilor sau a altor suporturi ce conțin manifestări precizate la punctele a), b), c), d), e), f) de mai sus;
  - h. degradarea sau profanarea, în scop antisemit, de bunuri sau monumente evreiești;
  - i. crearea sau conducerea unei grupări care promovează antisemitismul; susținerea acestei grupări (cum ar fi: finanțarea grupării, susținerea necesităților materiale, obținerea sau producerea de documente); participarea la activități cu intenția de a contribui la infracțiunile menționate la punctele a), b), c), d), e), f), g) de mai sus;
- să vegheze ca dreptul penal să acopere infracțiunile comise prin Internet, televiziunile prin satelit și alte mijloace moderne de comunicare;
  - să vegheze ca legea să prevadă obligația de a suprima finanțarea publică a organizațiilor care promovează antisemitismul, inclusiv în cazul partidelor politice;

- să vegheze ca legea să prevadă posibilitatea dezvoltării organizațiilor care promovează antisemitismul;
- să ia măsurile adecvate ca legislația care prevede și sancționează antisemitismul să fie aplicată efectiv;
- să propună un curs de formare focusat asupra persoanelor în cauză de la toate nivelurile sistemului juridic penal: poliție, parchet, judecători, pentru a le crește nivelul de cunoaștere privind infracțiunile antisemite și privind maniera în care astfel de acte pot fi urmărite judiciar eficient;
- să ia măsuri de încurajare a victimelor actelor antisemite de a face plângere în cazul unui act antisemit și să aplice un sistem eficient de colectare a datelor pentru asigurarea unei supravegheri minuțioase a urmărilor survenite după depunerea plângerilor;
- să creeze și să susțină funcționarea unui organism independent specializat în sensul definit de Recomandarea de politică generală nr. 2 a ECRI privind organismele specializate în lupta împotriva rasismului, xenofobiei, antisemitismului și intoleranței la nivel național și să urmărească ca acțiunile acestui organism să acopere toate formele de antisemitism;
- să includă educația împotriva rasismului la toate nivelurile programei școlare și în manieră transversală, inclusiv sensibilizarea împotriva antisemitismului, a manifestărilor sale din istorie și în sensul combaterii diferitelor forme ale sale, și să vegheze ca profesorii să fi beneficiat de pregătirea necesară;
- să promoveze predarea istoriei poporului evreu și a aportului pozitiv al persoanelor, comunităților și culturii evreiești la societatea europeană;
- să promoveze în școli studiul Shoah-ului și a mecanismelor care au condus la acesta și să vegheze ca profesorii să fi avut o pregătire adecvată pentru a putea trata această chestiune astfel încât să-i determine pe copii să reflecteze atât la pericolele actuale cât și la maniera de prevenire a recurenței acestor tipuri de evenimente;
- să promoveze studiul și cercetarea masacrelor și persecuției sistematice ale evreilor și a altor persoane în timpul regimurilor totalitare de după al doilea război mondial;
- atunci când actele antisemite sunt comise în cadrul școlii, să vegheze ca prin intermediul pregătirii și a materialelor focusate directorii, profesorii și alți membri ai personalului să fie suficienți pregătiți pentru a reacționa la aceste probleme cu eficiență;

- să încurajeze dezbaterile printre profesioniștii din media privind rolul lor în lupta împotriva antisemitismului și a responsabilității speciale ce le revine în acest domeniu pentru a căuta ca, în acest sens, să prezinte evenimentele mondiale astfel încât să evite perpetuarea prejudecăților;
- să susțină rolul pozitiv pe care media îl pot avea în promovarea respectului reciproc și în combaterea stereotipurilor și prejudecăților antisemite;
- să susțină și să încurajeze proiectele independente de cercetare și monitorizare a manifestărilor antisemite;
- să susțină activitățile organizațiilor nonguvernamentale care joacă un rol important în lupta împotriva antisemitismului și în promovarea aprecierii diversității, dezvoltării dialogului, și să dezvolte dialogul și acțiunile comune împotriva rasismului între diferite comunități culturale, etnice și religioase;
- să ia măsurile necesare ca libertatea religioasă să fie integral asigurată și ca, în practicile zilnice ale instituțiilor publice, să fie prevăzută satisfacerea rezonabilă a necesităților culturale și a altor necesități;
- să susțină dialogul între diferitele comunități religioase la nivel local și regional pentru a combate stereotipurile și prejudecățile rasiste, inclusiv prin finanțarea și crearea unor forumuri oficiale de dialog multireligios;
- să vegheze ca responsabilii din sfera religiei de la toate nivelurile să evite amorsarea antisemitismului făcându-i să se simtă responsabili pentru învățăturile răspândite pe teren;
- să încurajeze actorii politici și liderii de opinie să ia poziție fermă în public împotriva antisemitismului, condamnând periodic diversele manifestări ale sale, inclusiv toate formele actuale și să declare cu fermitate că antisemitismul nu va fi tolerat.